

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Tööturukoolituse kvaliteedi parendamine“

Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri täienduskoolituse hindamisnõukogu otsus

KVALITEEDI HINDAMINE

OÜ GENERUM

KEELEÕPPE ÕPPEKAVARÜHM

12.12.2023

Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri täienduskoolituse hindamisnõukogu otsustas, et OÜ Generum on positiivselt läbinud täienduskoolituse kvaliteedihindamise keeleõppe õppekavarühmas.

Lähtuvalt Haridus- ja Noorteameti põhimääruse § 24 lõikest 7 ning võttes aluseks Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri (edaspidi HAKA) täienduskoolituse hindamisnõukogus (edaspidi nõukogu) 08.12.2022 kinnitatud dokumendi „Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamise juhend“ (edaspidi juhend) sedastab HAKA nõukogu järgmist:

1. OÜ Generum kooskõlastas HAKAga kvaliteedi hindamise keeleõppe õppekavarühmas 20.07.2023.
2. OÜ Generum esitas keeleõppe õppekavarühma eneseanalüüsi aruande HAKAle 07.08.2023
3. HAKA kooskõlastas OÜ-ga Generum hindamiskomisjoni koosseisus:
 - 1) **Piret Bossack** – komisjoni esimees
 - 2) **Merle Jung** – hindamiskspert
4. Komisjon viis läbi hindamisvestluse virtuaalselt 23.08.2023.
5. HAKA edastas hindamisaruande OÜ-le Generum kommenteerimiseks 28.11.2023. OÜ Generum teatas, et neil ei ole esmasele aruandele kommentaare ega täpsustusi.
6. HAKA edastas lõpliku hindamisaruande asutusele 28.11.2023. Hindamisaruanne on otsuse lahutamatu osa.
7. Lõpliku hindamisaruande ja eneseanalüüsi aruande edastas nõukogu sekretär nõukogu liikmetele.

8. Nõukogu arutas saadud dokumente 12.12.2023 istungil 8 liikme osalusel ning otsustas tuua hindamisaruandest välja järgmised **OÜ Generum keeleõppe õppekavarühma** koondhinnangud, tugevused ning parendusvaldkonnad ja soovitused.

HINDAMISVALDKONDADE HINNANGUTE KOONDTABEL	
Hindamisvaldkonnad	Koondhinnang hindamisvaldkonnale
1. Õppekava ja õppekavaarendus	<i>Nõuded on põhiosas täidetud</i>
2. Õppimine ja õpetamine	<i>Nõuded on põhiosas täidetud</i>
3. Koolitajad	<i>Nõuded on põhiosas täidetud</i>
4. Ressursid	<i>Nõuded on täidetud</i>

Õppekava ja õppekavaarendus

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Hindamiskomisjon leiab, et asutusel puudub süsteem kõikide õppekavade regulaarseks arendamiseks ja uuendamiseks. Soovitame asutusel välja töötada ja sõnastada õppekavade arendamise põhimõtted, mis laieneksid kõikidele õppekavadele. Avalike õppekavade regulaarne ülevaatamine ja vajaduspõhine muutmine tagab selle et, õppekava on kooskõlas nii seadusandluse muudatuste, potentsiaalsete õppijate ootuste kui ka tööturu vajadustega.
- 2) Inglise keele C1 õppekava on jaotatud kaheks mooduliks, kuid pole märgitud, mis on mooduli(te) maht, sisu ja õpiväljundid ning mis dokument õppijale mooduli läbimisel antakse. Komisjon soovib selgelt määratleda õppekavas ka erinevate moodulite õppemahud, õpiväljundid ja selle, kas moodulid on üksteisele järgnevad või on õppijal võimalik teha valik moodulite läbimise järjekorra kohta. Samuti selle, kuidas toimub mooduli lõpus hindamine ning millise dokumendi õppija selle lõpetades saab.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

Õppekavade väljatöötamine ja arendamine asutuses toimub peamiselt fookusega tellimuskoolituste õppekavadele: neisse tehakse muudatusi ja parandusi lähtuvalt õppijate soovist. Avalikult veebilehel väljas olevad õppekavad vastavad küll kehtivale seadusandlusele, aga neisse muudatusi ei tehta. Komisjon soovib laiendada õppekavade arendustegevust ka veebilehel olevatele õppekavadele. Nii nt ei ole inglise keele C1 õppekava veebilehel olevas mahus kunagi ühegi õppija osas rakendatud, kuna koolitusasutuse sõnul nii pikka õpet keegi ei soovi. Pigem on nende õppekavade näol tegemist üldise ülevaatega sellest, mida asutus õppena pakub. Ka avalike koolituste puhul räägitakse ikkagi õppija või õppegrupiga eraldi läbi, mis on nende ootused ja vajadused ning siis koostatakse vastav õppekava. Õppeprotsessi arendamisse on kaasatud koolitajaid, kuid see ei ole regulaarne ja järjepidev. Õppekavade pealkirjad annavad piisavalt konkreetset infot õppe reaalse sisu kohta. Õppekavades on õpiväljundid selgelt sõnastatud, erinevad osad on omavahel kooskõlas ja moodustavad sidusa terviku. Komisjoni hinnangul on õppekavad koostatud sihtrühma vajadustest lähtuvalt ning õppekavade õpiväljundid on ettenähtud ajaga saavutatavad. Õppekavades on välja toodud auditoorse ja iseseisva töö osakaal. Õppekava inglise keel C1 kogumaht on jaotatud mooduliteks, mille osamahud ja õpiväljundid ei ole selgelt välja toodud. Komisjon on teinud ettepaneku selles õppekavas ka moodulite sisud ja mahud täpsemalt esile tuua.

Kuna õppekavade arendus hõlmab peamiselt ainult tellimuskoolitusi ja individuaalõpet ning inglise keele C1 õppekavas ei ole moodulite mahud selgelt arusaadavad, leiab komisjon, et hindamisvaldkonna "õppekava ja õppekavaarendus" nõuded on põhiosas täidetud.

Õppimine ja õpetamine

Parendusvaldkonnad ja soovitusel

- 1) Hindamisvestlusel selgus, et õppijate õpiväljundite saavutatuse taseme hindamine on sageli (eriti suulise keeleoskuse puhul) subjektiivne ning koolitaja lähtub hinnangu andmisel sageli oma kogemusest, mille alusel saab öelda, kas õppija on vajaliku taseme saavutanud või mitte. Komisjon soovib siinkohal asutusel välja töötada siiski selged hindamiskriteeriumid, et kõik õppijad saaksid üheselt mõistetavat ja objektiivset tagasisidet.
- 2) Hindamise käigus selgus, et tunnistuse või tõendi saab õppija siis kui ta selleks soovi avaldab ning mõnikord, kui õppija alustab madalamast tasemest ning soovib kohe peale selle omandamist jätkata järgmisel taseme õppel, siis ta vahepeal saadud keeletaseme omandamise kohta tunnistust ei soovi ning asutus seda siis ka ei väljasta. Täienduskoolituse standardi kohasel tuleb aga koolitusasutusel väljastada tunnistus või tõend iga kursuse lõpus, see ei ole õppija vabatahtlik valik. Seega soovib komisjon tunnistuste ja tõendite väljastamisel lähtuda täienduskoolituse standardi nõuetest.
- 3) Kasutatava tagasiside ankeedi vorm on pikkade tegutsemisaastate jooksul jäänud samaks. Komisjon soovib selle siiski üle vaadata ning lisada sellesse ka uusi küsimusi, mis puudutavad vahepeal koolituse valdkonnas toimunud muudatusi nt erinevate õppevormide, õppemetoodika või õppemahu ja õppe ajalise jaotuse kohta.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

Hindamisvaldkonna "õppimine ja õpetamine" kokkuvõttes on õppijad kaasatud õppeprotsessi kujundamisse ning nad on teadlikud, millised on õppekava eesmärk ja õpiväljundid, kuidas toimub õppimine ja hindamine ning kuidas antakse tagasisidet. Koolituse alguses on kaardistatud, milliste ootustega on õppijad koolitusele tulnud ning nende ootustega arvestatakse. Koolitajad suunavad õppijaid tagasisidet edastama õppimise ja õpetamise protsessi kohta ning tagasiside kogumiseks on välja töötatud vorm. Samas puudub asutuses süsteemne protsess suulise tagasisidega tegelemiseks. Koolitusi viiakse läbi vastavalt kokku lepitud õppekavadele ning õppijat toetatakse õppe protsessis. Sageli on tegemist pikaajaliste õppijatega (nt kui asutus on viinud koolitusi läbi mõne tellija juures juba pikki aastaid), kelle taseme, ootuste ja soovidega koolitajad juba jooksvalt kursis on. Koolitajad on koostöös läbi arutanud koolituse sisu ja tagavad, et koolitus moodustab õppija vaates terviku. Õppemeetodite valikul arvestatakse õppegrupi vajadustega ning õppemeetodid toetavad õppijat enamike õpiväljundite saavutamisel.

Veebilehel väljas olevate õppekava lõpetamise tingimused on asjakohased. Üheselt mõistetavalt on välja toodud, mis juhtudel väljastatakse tunnistus ja mis juhtudel tõend. Vestlusel selgus siiski, et mitte alati ei väljasta asutus õppijale kursuse lõpus tunnistust või tõendit. See sõltub sellest, kas õppija neid soovib või mitte. Nii näiteks on juhuseid, kus õppija lõpetab madalama taseme keelekursuse ning asub kohe edasi järgmisele, kõrgema taseme kursusele. Sellistel juhtudel ei taheta sageli eelmise kursuse lõpetamise kohta tunnistust saada, ehkki hindamine on toimunud ja õpiväljundid saavutatud.

Koolitusasutus on märkinud, et on õppija vaba tahe, kas ta soovib tunnistust või tõendit ning sellest lähtuvalt asutus neid ka väljastab. Komisjon on teinud asutusele soovitusel lähtuda koolituse lõpudokumentide väljastamisel siiski seaduse nõuetest.

Hindamise meetodid on komisjoni hinnangul asjakohased. Hinnatakse kõiki osaoskusi, mida õppekava ette näeb. Siiski möönis koolitusasutus vestlusel, et nt suulise osaoskuse hindamine on sageli subjektiivne ning siis otseselt hindamiskriteeriume ei ole. Pigem toimub õppija oskustele hinnangu andmine subjektiivselt, koolitaja senisest kogemusest lähtuvalt – et kas õppija on vajalikul tasemel oskuse omandanud või mitte. Komisjon on siinkohal teinud soovitusel määratleda ka suulise osaoskuse hindamiseks konkreetsed hindamiskriteeriumid, et õppijal oleks selge, kuidas tema oskusi hinnatakse.

Kokkuvõttes leiab komisjon, et õppijate soovide ja vajadustega arvestatakse, samuti nende tagasisidega. Õppemeetodid on õppijat toetavad, veebilehel õppekavas väljas olevad hindamise meetodid ja lõpetamise tingimused asjakohased. Aga et koolituse lõpudokumentide väljastamisel lähtutakse pigem õppija soovist kui täienduskoolituse standardi nõuetest ning suulise osaoskuse hindamisel puuduvad konkreetsed hindamiskriteeriumid ning tegemist on sageli pigem koolitaja subjektiivse (ehkki pikaajalisest kogemusest tuleneva) hinnanguga, siis leiab komisjon, et hindamisvaldkonna “õppimine ja õpetamine” **nõuded on täidetud põhiosas.**

Koolitajad

Parendusvaldkonnad ja soovitusel

- 1) Asutuse veebilehel on olemas info ainult koolitajate haridusliku tausta kohta, kuid puudub info koolitaja kogemuse ning muu erialase kogemuse kohta. Lähtuvalt TäKS § 8 lõikes 2 kirjeldatud nõuetest soovib komisjon veebilehel olevat infot täiendada, lisades sinna ka koolitaja kompetentsi ning erialast töökogemust kirjeldava teabe.
- 2) Asutuse erinevates dokumentides (põhikirj, õppekava) on nõuded koolitaja kvalifikatsioonile sätestatud väga eritasemelistena. Üldises dokumendis (põhikirjas) piisab sellest, et koolitaja on läbinud ainult täienduskoolituse raames keelekursused ning teises (õppekava) nõutakse kõrgeimat keeletaset, erialast kõrgharidust ning vähemalt 120-tunnist koolitajakogemust. Tagamaks koolitajate ühtlast kvaliteeti soovib komisjon koolitajatele kehtestatud kvalifikatsiooninõuded üle vaadata, ühtselt kokku leppida ja erinevates dokumentides ühtlustada.
- 3) Hindamise käigus selgus, et eraldi täiskasvanute koolitaja kompetentsi arendamist ei peeta asutuses oluliseks ning leitakse, et see kompetents kujuneb koolitajatel töö käigus, intuiitselt ja tunnetuslikult. Komisjon soovib siiski pöörata tähelepanu ka selle kompetentsi teadlikule ja sihipärasele arendamisele. Spetsiifiline andragoogi haridus ei ole vajalik, küll aga on täiskasvanuõppe põhimõtete omandamine vajalik kõigile õpetajatele.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE KOOLITAJAD

Informatsioon koolitajate kompetentsuse kohta on kättesaadav asutuse veebilehel, kuid need asuvad veebilehel erinevates jaotistes all ning neid on sealt keeruline leida. Samuti on olemasolev info TäKS mõistes poolik, kuna annab ülevaate ainult koolitaja hariduslikust kvalifikatsioonist, samas kui

töökogemuse ja koolitajakogemuse kohta info puudub. Komisjon on teinud soovitusel veebilehel olevat infot täiendada.

Asutus on määranud üldised kvalifikatsiooninõuded koolitajatele ning sõnastanud need veebilehel olevas dokumendis „Generum Erakooli põhikiri“. Sobiva kvalifikatsiooni ulatus selle dokumendi põhjal on väga lai, ulatudes erialase kõrghariduse nõudest kuni selleni, et piisab ka kui koolitaja on ise läbinud täienduskoolituse raames keelekursused. Hinnatavates õppekavades on koolitajatele kirjeldatud palju kõrgemad nõudmised, mistõttu on komisjon teinud ettepaneku koolitajatele esitatavad nõuded tervikuna üle vaadata ja ühtlustada.

Täiskasvanute koolitamise kompetentsile asutuses spetsiifiliselt tähelepanu ei pöörata ning leitakse, et need oskused kujunevad koolitajal välja praktika käigus ja tunnetuslikult. Komisjoni hinnangul ei piisa täiskasvanute koolitamiseks ainult intuiitivsest lähenemisest, vaid vaja on ka spetsiifilisi, täiskasvanud inimeste koolitamiseks vajalikke teadmisi ja oskusi, mistõttu on teinud asutusele soovitusel selle kompetentsi arendamisega oma koolitajate seas tõsiselt tegeleda.

Esitatud tõendite põhjal on tagasiside Generumi koolitajate tööle siiski positiivne ning kuna asutus tegutseb täienduskoolitusturul juba väga pikka aega, on praeguseks välja kujunenud kindel koolitajate seltskond, kes asutusega aastaid koostööd on teinud. Komisjonil ei ole alust arvata, et nende koolitajate näol ei oleks tegemist oma ala professionaalidega. Koolitajad tegelevad enese erialaste oskuste täiendamisega ise ja kui läbitakse mingeid kursusi või koolitusi, siis jagatakse neid ka teiste koolitajatega. Asutus toetab ja soodustab koolitajate arengut läbi sisekoolituste ja infoseminaride.

Kokkuvõttes leiab komisjon, et kuigi koolitajate kvalifikatsiooni osas üldiselt kahtlusi ei ole, on asutusel nende kompetentsuse arendamise osas siiski mitmeid järelemõtlemise ja parenduskohti ning seetõttu hinnatakse hindamisvaldkonna „Koolitajad“ **nõuded täidetuks ainult põhiosas.**

Ressursid

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE RESSURSID

Komisjoni hinnangul vastab asutuse füüsiline õppekeskkond (ruumid Tallinna kesklinnas asuvas ärihoones) kõikidele tervisekaitse, töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele, on õppijatele ohutu ning ligipääsetav.

Veebikoolituste läbiviimiseks kasutatakse kõiki tüüpilisi keskkondi nagu Zoom, Skype, Google Meet või Teams, kuid eelistatakse siiski kontaktõpet. Suur osa keelekursustest toimub ka tellijate (klientide) juures nende kontorites. Komisjon leiab, et hindamisvaldkonna „Ressursid“ **nõuded on täidetud.**

9. Nõukogu kaalus 12.12.2023 istungil punktis 8 toodud hindamisaruandes esitatud koondhinnanguid, soovitusi ja tugevusi,

OTSUSTAS:

OÜ Generum on positiivselt läbinud täienduskoolituse keeleõppe õppekavarühma kvaliteedihindamise.

Otsus võeti vastu 8 poolthäälega. Vastu 0.

10. Isikul, kes leiab, et HAKA poolt läbi viidavate hindamistoimingutega või hindamisnõukogu otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on võimalik esitada vaie haldusmenetluse seaduses sätestatud korras. Vaie esitatakse hindamisnõukogule 30 päeva jooksul pärast seda, kui vaide esitaja vaidlustatavast toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama.

Hindamisnõukogu saadab vaide hindamisnõukogu vaidekomisjonile, kes esitab viie päeva jooksul vaide saamisest nõukogule kirjaliku erapooletu arvamuse vaide põhjendatuse osas. Hindamisnõukogu lahendab vaide kümne päeva jooksul selle saamisest, võttes arvesse vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta. Kui vaiet on vaja täiendavalt uurida, võib hindamisnõukogu vaide läbivaatamise tähtaega pikendada kuni kolmekümne päeva võrra.

Hillar Bauman

hindamisnõukogu sekretär